

Bemærkninger til forslaget

Med globaliseringens hastige fremmarch fremstår en styrkelse af den internationale studentermobilitet på de danske universiteter som en vigtig hjørnesteen i uddannelsernes kvalitetsudvikling. Beslutningsforslaget har til hensigt at forbedre den enkelte studerendes muligheder for at studere i udlandet, hvad enten det er i form af en fuld uddannelse eller som en del af et dansk universitetsstudium. Sideløbende foreslås en styrkelse af universiteternes rammer for international studentudveksling og tiltrækning af udenlandske fuldtidsstuderende, undervisere og forskere.

Bemærkninger til forslagens enkelte punkter

Med forslag nr. 1 ønsker forslagsstillerne, at lovgivning i relation til universitetsområdet kigges efter i sømmene med det formål at nedbryde eventuelle barrierer for universiteternes internationale arbejde. Regeringen bør fremsætte lovforslag, hvor det er nødvendigt, således at universiteternes internationale ideer og virkestrang ikke holdes tilbage, men derimod får lov til at spire og gro.

På danske universiteter er det en udbredt opfattelse, at ideerne, forslagene og de konkrete initiativer til øget internationalisering allerede findes, men at dansk lovgivning mange steder er en hindring. Som eksempel kan nævnes, at danske universiteter med den nye universitetslov nu kun i særlige tilfælde kan udbyde en universitetsuddannelse i samarbejde med udenlandske universiteter og kun med ministeriel godkendelse. Et udbud af en uddannelse, hvor et eller flere semestre skal læses på et udenlandsk universitet, er således ikke tilladt, medmindre en ministeriel godkendelse opnås. Denne procedure opfattes af mange universiteter som besværlig og initiativdræbende. Der er derfor behov for at få kortlagt, hvilke af den slags barrierer der findes i dansk lovgivning, samt at få vurderet, om lovgivningen kan indrettes mere smidigt og initiativfremmende.

Herunder er det vigtigt at få belyst, hvilke muligheder der findes for, at danske universiteter kan udbyde uddannelse i udlandet. Eksporten af uddannelse er

f.eks. meget stor i Australien og andre steder. Det er derfor helt oplagt, at vi kan lære af det. På en række områder er Danmark enestående, hvad angår uddannelse og pædagogik. Derfor er der ingen grund til, at vi som nation holder os tilbage med at eksportere vort ekspertise.

Med forslag nr. 2 ønsker forslagsstillerne at indlægge økonomiske incitamenter til at fremme internationale initiativer såsom parallelforløb og fællesuddannelser, udvekslingsaftaler med udenlandske universiteter og tilrettelæggelse af studieordningerne således, at udlandsophold ikke giver unødigt studietidsforlængelse. Endvidere bør det overvejes at honorere universiteter, der opretter filialer i udlandet.

På finansloven afsættes en særlig pulje på 100 mio. kr. til realisering af udviklingskontrakternes mål på internationaliseringsområdet. Formålet hermed er at gøre udviklingskontrakterne til et reelt styringsværktøj, så universiteterne sikres et økonomisk råderum til at sætte afgørende fokus på internationalisering og kvalitetsforbedringer på udvalgte indsatsområder.

Puljemidlerne skal ses som et supplement til de aktuelle uddannelsesbevillinger, og øremærkningen skal sikre, at der er ressourcer til at gøre internationaliseringen af uddannelserne til et strategisk indsatsområde på landets universiteter.

Universitetsbestyrelserne får med udviklingskontrakterne mulighed for at påvirke, hvilke indsatsområder universiteterne vil prioritere og blive belønnet for. Med hensyn til en internationaliseringsindsats kunne det f.eks. være et måltal for indgåede udvekslingsaftaler, tilpasning af studieordninger til at rumme udlandsophold, tiltrækning af udenlandske studerende, tiltrækning af udenlandske undervisere og forskere, udsendelse af egne studerende til udlandet, udbud af parallelforløb og fællesuddannelser m.v.

Med forslag nr. 3 ønsker forslagsstillerne, at langt flere studerende får økonomisk mulighed for at tage studieophold i udlandet, idet det samtidig sikres, at de danske universiteter er med i planlægningen og ikke udsættes for unfair konkurrence.